

L'educació. Les 25 propostes de l'Entesa per Sabadell: *per a un ajuntament que faci possible:*

1. L'educació, la participació i la ciutadania

La Societat de la Informació genera uns canvis que poden delimitar-se, bàsicament, en dos grans àmbits: **la globalització d'un model econòmic i la immersió en les tecnologies de la informació**. És en aquest procés de canvi i transformació que **l'educació no en pot quedar al marge**.

Com ens afecta la Societat de la informació?

La societat de la Informació no garanteix que les persones estiguem ben informades. És clar que no es pot estar ben informat consumint només imatges a través de la televisió, ni tampoc sense analitzar la informació que ens arriba des dels mitjans de comunicació. Des de l'educació, hem de posar les bases necessàries per garantir l'accés a la informació i facilitar els recursos per assolir el coneixement. És en aquest procés de canvi i transformació que **l'educació no en pot quedar al marge**.

Participació i ciutadania. La ciutat és l'espai on el ciutadans ens relacionem més directament amb l'administració; és l'espai on la ciutadania fa arribar la seva veu al poder local. L'exercici d'aquesta responsabilitat individual i col·lectiva permet acostar-nos al model de democràcia participativa feta per tothom i per a tothom.

Democratitzar la democràcia o l'exercici actiu de la ciutadania. Exercir la ciutadania implica posar en marxa un procés de participació democràtica que tingui com a referents la representativitat de tots els col·lectius, el compromís per a la millora i la transformació social i la coresponsabilitat en la presa de decisions. I tot això, impulsat a partir d'un treball en xarxa i sobre unes bases de diàleg i consens. El concepte ple de ciutadania implica també, que totes les persones tinguin garantits els drets bàsics: la feina, l'habitatge, la sanitat i molt especialment l'educació i la cultura.

Davant dels canvis que s'estan produint amb les noves formes d'organització del treball, les noves formes per estar ben informats i les noves formes per exercir la ciutadania, entenem que l'educació és una eina polivalent que ens permet ser i estar arrelats a la nostra ciutat i treballar perquè aquesta sigui cada vegada més justa. És per totes aquestes raons que **l'educació no en pot quedar al marge**.

2. L'educació, la inclusió i la cohesió socials

L'educació és una eina polivalent que permet impulsar una societat més justa, més cohesionada socialment, més vertebrada i amb més identitat. L'educació afavoreix la inclusió i la cohesió socials, des de **la igualtat d'oportunitats socioeducatives** de totes les persones que per raons de classe, gènere, ètnia i edat corren el risc de ser ciutadans i ciutadanes de segona. Entenem aquesta igualtat com el fet de posar a l'abast de tothom les eines formatives que facilitin no només l'accés sinó també el processament de la informació per afrontar els canvis de la societat actual. La igualtat d'oportunitats ha

d'anar acompanyada de **la igualtat de resultats** perquè no és suficient universalitzar l'educació ja que les desigualtats socials i econòmiques tenen una incidència clara i directa en els nivells educatius i formatius.

Actualment a Sabadell,

- **3 de cada 5 persones adultes només tenen estudis primaris i 4 de cada 10 joves no obtenen el graduat en ESO.** Aquesta situació és extremadament greu perquè repercuteix directament en el nivell i la qualitat de vida de les dues generacions implicades, la dels pares i la dels fills. És també molt greu que la ciutat no trobi maneres de fer possible que la majoria de joves obtingui el graduat en ESO als centres públics, entès com el títol i la formació bàsica que els permetrà continuar escollint la seva formació i en gran manera la seva futura feina.

Actualment a Sabadell,

- **8 de cada 10 persones aturades només tenen estudis primaris.** Si només es tenen estudis primaris es pot tardar **més de 3 anys a trobar feina.**
- **7 de cada 10 persones aturades són dones.** Es veu clarament que **l'atur té sexe.**
- **1 de cada 2 persones aturades és jove (entre 16 i 24 anys).** Això vol dir que **els joves capitalitzen l'atur.**

Així doncs, hi ha una relació clara entre **el nivell de formació i l'atur**. Existeixen, a més, col·lectius amb risc d'exclusió social formats fonamentalment per dones, joves, i persones que en general tenen uns nivells de formació baixos. Cal treballar perquè aquests col·lectius tinguin reconeguts els drets a una formació bàsica àmplia i al treball a partir d'una **formació professional i ocupacional continuada** que possibiliti la inserció i la reinserció laborals. Aquestes són les eines educatives que permeten parlar d'inclusió i de cohesió socials.

Actualment a Sabadell,

- **El 4% de la població és estrangera.** S'observa la tendència de concentració en alguns barris que, per raó del preu de l'habitatge, són més econòmics. Cal corregir aquesta tendència perquè no afavoreix ni la integració, ni la cohesió socials. Per tant, cal **establir plans i programes d'acollida** per als nois i noies de famílies immigrants que els preparin per a l'entrada al sistema escolar, amb una atenció especial a l'aprenentatge de la llengua catalana i amb una atenció simultània a la resta de familiars, en particular a les mares que, sovint resten aïllades a casa mentre el pare treballa. En aquest procés, els centres educatius, les escoles, els instituts i els centres cívics han de ser punts de referència.
- Cal treballar perquè aquest col·lectiu tingui els mateixos drets que la resta de la població: a no quedar exclosos, a ser ben atesos pels serveis de salut i educació, a participar activament en l'organització dels recursos i en el funcionament de les institucions que hi ha a la ciutat.

És un objectiu prioritari afavorir la integració de tots els col·lectius socials, incloent-hi, especialment, el col·lectiu provinent de la immigració.

A l'Entesa ens preguntem: **tenim polítiques socials i educatives destinades a fer front a aquesta situació?**

Pensem que cal posar èmfasi en els sectors socials que estan en risc d'exclusió social i cal elevar els nivells de formació de la població adulta per garantir la seva inserció sociolaboral i la cohesió social. Al mateix temps, cal buscar solucions eficaces sobre el fracàs escolar per prevenir noves situacions de reproducció social. Cal, en definitiva, més inversió en educació pública de qualitat. Cal una urgent redistribució dels pressupostos i dels recursos, traduïts en polítiques que tinguin per objectiu la consecució d'una societat més inclusora i més cohesionada socialment; en definitiva, d'una societat més justa.

3. Una escola de qualitat

L'escola, i molt especialment l'escola pública, representa el dret de la ciutadania a l'educació. L'escola, i molt especialment l'escola pública, és clau per a la igualtat d'oportunitats. És per aquesta raó que l'escola, i molt especialment l'escola pública, ha de ser una escola de qualitat on l'intercanvi i la transmissió de valors cívics i democràtics siguin complementaris **a l'excel·lència acadèmica** per a tothom.

La Generalitat és qui té la major part de les competències en ensenyament, però **l'Ajuntament ha d'assumir les seves responsabilitats i generar iniciatives** que ajudin a millorar, de manera eficaç, la qualitat de l'educació de la nostra ciutat, mitjançant una gestió eficient de les competències atorgades. Alhora, ha de disposar d'una diagnosi concreta i acurada de la realitat educativa per definir-ne les necessitats i les prioritats d'actuació. D'aquesta manera, l'Ajuntament podrà jugar un paper important per tal d'avançar cap a **l'educació contextualitzada, territorialment pensada i desenvolupada**.

L'Ajuntament ha de buscar el finançament per als projectes de desenvolupament comunitari que les escoles i els centres educatius generin. L'Ajuntament ha de donar suport a les accions que recuperin la idea abans esmentada de reforçar l'educació per a la ciutadania i la democràcia participativa. **Educar per a la democràcia mitjançant la praxis democràtica**.

4. Una política municipal que aposta per una educació de qualitat entesa com la que afavoreix l'èxit acadèmic, la participació, la cultura democràtica, la inclusió i la cohesió socials ha de ser capaç de:

El programa de l'Entesa es basa en les 25 propostes següents

1. Donar **atenció preferent a l'escola pública**, especialment a aquelles que tenen més dificultats per aconseguir-ho tot **evitant** situacions discriminatòries entre el sector públic i el privat; **reclamant i negociant** amb les administracions corresponents les inversions i els recursos necessaris; **plantejant** plans i programes integrals d'intervenció pactats i elaborats amb i des de la pròpia comunitat educativa: escola, família, zona i amb la intervenció de totes les àrees i els agents implicats: Educació, EAPs Serveis Socials...
2. Presentar a tota la comunitat educativa un nou **mapa escolar** per tal de **garantir el nombre de places suficients i necessàries a l'escola pública** segons la remuntada de la natalitat. I alhora, estudiar les transformacions dels diferents barris i preveure les noves necessitats i reservar els espais públics oportuns per a la construcció de les llars d'infants, escoles i tots els equipaments educatius necessaris. Prioritat de la segona escola per al barri de Gràcia i la nova escola per a Can Llong.
3. Impulsar l'**oferta pública de 0 a 3 anys**. Assumir la **creació de noves escoles bressol a un ritme d'una per any**, segons un pla que prioritzi les zones més necessitades i més deficitàries d'oferta pública sota el criteri d'una escola bressol pública per a cada districte. Impulsar la constitució d'aquestes escoles en nuclis de referència per a l'educació infantil del barri i d'ajut formatiu per a les famílies. Establir mecanismes de col·laboració i coordinació amb les escoles privades.
4. Facilitar a les escoles públiques i a les AMPAs la prestació de **serveis escolars de qualitat**. Impulsar el funcionament dels menjadors i les activitats extraescolars i oferir plans compensatoris que afavoreixin la participació de tots els alumnes.
5. Vetllar per una **educació integral i comprensiva** que garanteixi la qualitat en acabar la primària i assegurí el pas de l'ensenyament primari al secundari i donar suport a les iniciatives de coordinació que s'estan duent a terme entre les centres de primària i secundària.
6. Elaborar un pla integral per a la **prevenció del fracàs escolar** i de la marginació dels col·lectius de joves a partir de la detecció precoç de les dificultats i de la relació estreta amb la família i la col·laboració del Serveis Socials municipals.
7. Estimular la **continuitat educativa dels alumnes que acaben l'ESO** sense una titulació per tal de facilitar-los la inserció al món del treball i la millora de la seva formació bàsica.
8. Posar en marxa un **pla d'acollida i de prevenció de l'absentisme escolar** amb la implicació de tota la comunitat educativa, Serveis Socials... Ampliar les ofertes educatives per a aquells alumnes que tenen dificultats per seguir el sistema escolar reglat.
9. Aplicar **polítiques de matriculació** i elaborar **plans d'acollida**: protocols de benvinguda i orientació tant per a l'alumnat nouvingut com per a les seves

famílies. Crear una xarxa d'acollida entre escoles, mantenir les comissions de matriculació plurals i representatives al llarg de tot l'any per garantir una aplicació acurada i correcta de tot el procés de matriculació i d'inserció i d'acollida de l'alumnat nouvingut.

10. Vetllar per l'existència d'una **oferta de cicles formatius de grau mig i de grau superior** adequada a les necessitats de la ciutat.
11. Establir vies de comunicació entre el sector de l'ensenyament i l'empresarial per facilitar la **inserció sociolaboral**.
12. Impulsar una **xarxa d'escoles d'adults** amb una organització flexible pel que fa a horaris, espais i oferta educativa que disposi de programes educatius i culturals i que permetin el desenvolupament intel·lectual, personal i social de les totes persones participants.
13. Donar atenció preferent a l'**aprenentatge del català**, entès com una eina d'integració i cohesió socials, especialment al col·lectiu provinent de la immigració.
14. Garantir la qualitat en el domini de les llengües oficials i posar en marxa programes per incrementar l'**ús social** de la llengua catalana.
15. Potenciar l'**aprenentatge d'altres llengües** i oferir una alternativa de qualitat a l'oferta privada en l'àmbit de les llengües estrangeres. **Consolidar l'Escola Oficial d'Idiomes de Sabadell** en el nucli urbà.
16. Facilitar l'**accés a les tecnologies de la informació al conjunt de tota la població**. Disposar d'una oferta d'aprenentatge semipresencial i facilitar l'accés de les persones adultes a les noves tecnologies aplicades a la vida quotidiana i als idiomes.
17. Revitalitzar el **Projecte Educatiu de Sabadell (PES)** creant **espais oberts de participació** per a la reflexió i debat entre tota la comunitat educativa: famílies, participants, mestres, educadors socials, pedagogs, psicopedagogs i altres agents socioeducatius per conèixer i anticipar-se a les noves necessitats educatives.
18. Impulsar la **coordinació i el treball cooperatiu en xarxa** entre els diferents professionals de l'educació i establir nexes entre les AMPAs, consells escolars, biblioteques, esplais, entitats culturals i esportives del barri amb la finalitat d'establir **projectes educatius de zona** que tinguin com a objectiu l'èxit acadèmic i la formació del ciutadà per a la inserció i cohesió socials
19. Disposar d'**instal·lacions funcionals i polivalents obertes** a les necessitats de la població, on el criteri de flexibilitat en sigui la clau. La ciutat disposa d'un conjunt d'equipaments educatius i culturals infrautilitzats que han de posar-se al servei de la ciutadania segons les necessitats puntuals; *aules d'estudi i biblioteques, aules d'informàtica obertes els caps de setmana, equipaments esportius, lleure alternatiu al model consumista...*

20. Vetllar per la **sostenibilitat dels serveis**, de les estructures d'acollida i de l'estructura de les institucions per tal que no siguin dispositius caducs, sinó que es construeixin arrelats a la ciutat, i que aquesta vetlli per la seva continuïtat.
21. Vetllar pel **manteniment** físic de les escoles i de les seves **instal·lacions**.
22. Establir **itineraris senyalitzats** perquè **nens i nenes** puguin anar sols a l'escola tot potenciant el concepte de proximitat entre la llar i l'escola i la integració al barri.
23. Estimular les relacions i els **projectes comuns entre la universitat i la ciutat**.
24. **Superar la fractura existent entre educació i cultura** establint mecanismes de coordinació entre els sectors educatius a la ciutat.
25. Finalment, impulsar **una política municipal que aposti per una escola de qualitat ha d'estar contextualitzada a l'entorn barri i a l'entorn ciutat**. Ha d'elaborar i desenvolupar: plans de diagnòstic comunitari, ha d'elaborar i desenvolupar plans i projectes d'acció socioeducativa i cultural en el marc de les escoles i centres educatius i ha d'avaluar-ne els resultats.

5. Una Xarxa de Serveis d'Educació integrats i integradors entesa com la manera d'articular totes les propostes anteriors.

Pensem que cal estructurar una **Xarxa de Serveis d'Educació** que integri els diferents sectors de l'educació: des de l'escola bressol a l'institut, des de l'esplai a la biblioteca, des de l'escola d'adults al centre cívic. Cal tenir una visió àmplia de tots i amb tots els elements que configuren els diferents espais educatius de la ciutat: *l'escola bressol i la d'adults, el centre de primària i el de formació ocupacional, l'institut de secundària i la biblioteca, els cursos de català i l'esplai, l'escola d'art i el conservatori, ...* **Tots i cada un d'aquests sectors aporten la seva feina a favor de la formació de la ciutadania i és del tot necessari tenir i compartir una visió de conjunt de tota la ciutat i per a tota la ciutat.**

Una Xarxa de Serveis d'Educació integrats i integradors que es **fonamenta** en:

- el **treball en xarxa**, entès com la conceptualització que es basa en la necessitat de conjuntar tots els esforços de tots els agents socioeducatius i culturals per afrontar els reptes de l'educació a la nostra ciutat. I s'entén també com una organització del treball que respon a les necessitats de la ciutadania i permet l'optimització dels recursos educatius i culturals de la ciutat.
- el **treball sostenible**, entès com la capacitat i l'habilitat de posar els recursos suficients a partir del potencial que ofereix la comunitat i el mateix territori. La sostenibilitat se sustenta en la participació de diferents entitats, administracions, edats, gèneres, classes socials. La sostenibilitat també ha de permetre que els

canvis generats en qualsevol projecte de millora puguin arribar a la següent generació.

Una Xarxa de Serveis d'Educació integrats i integradors que es **concreta** en:

- la revitatilització del **Consell Municipal Escolar** i la creació d'un **Consell de Cultura** que, coordinats, hauran de vehicular la informació i la presa de decisions des de les diferents visions a fi i efecte de posar en marxa les intervencions socioeducatives i culturals necessàries per a una escola de qualitat i per a la millora de participació ciutadana i la inclusió i cohesió socials.